

บทความวิจัย

**การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์
และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัย
ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียนของครูปฐมวัย**

สุภาพร สิมลี *, สมชาย วรภิเษกสมกุล*, ชาดิชา ม่วงปทุม*, นิทรา ช่อสูงเนิน*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน 2) ศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน วิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ได้แก่ **ระยะที่ 1** ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียนปฐมวัย และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอน **ระยะที่ 2** พัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้จากการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ในระยะที่ 1 มาสร้างเป็นยุทธศาสตร์แล้วตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ **ระยะที่ 3** ศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ นำยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงานไปทดลองใช้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 20 คน เป็นครูในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสุวรรณคูหา 3 อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ใช้ระยะเวลาในการทดลอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 รวมเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 8 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการอบรม 2) แบบทดสอบวัดความรู้ด้านความสามารถการเป็นนักวิจัย ด้านความรู้ ความเข้าใจ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดความรู้ด้านความสามารถการเป็นนักวิจัย ด้านความรู้ ความเข้าใจการวิจัยในชั้นเรียน 4) แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 5) แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 6) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อยุทธศาสตร์ของครูปฐมวัย วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้แบบทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน ทำให้ได้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ที่มี หลักตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ 1) จุดมุ่งหมายของ

* Faculty of Education, Udonthani Rajabhat University

ยุทธศาสตร์ 2) แนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน 3) หลักการของยุทธศาสตร์ 4) องค์ประกอบของยุทธศาสตร์ด้านกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 4.1) ขั้นทำความเข้าใจและเข้าใจตนเอง 4.2) ขั้นสร้างทีมและทำงานเป็นทีม 4.3) ขั้นลงมือปฏิบัติงานจริง 4.4) ขั้นประยุกต์ใช้ 4.5) ขั้นการสะท้อนผล และองค์ประกอบด้าน การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ด้านการมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนและด้านการนิเทศ ติดตาม ซึ่งผลการประเมินยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ พบว่า 2.1) ครูผู้สอนปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หลังทดลอง สูงกว่าก่อนทดลอง 2.2) ครูผู้สอนปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจในด้านการวิจัยในชั้นเรียน หลังทดลอง สูงกว่าก่อนทดลอง 2.3) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และพฤติกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูนักวิจัยปฐมวัย ทั้งระยะนิเทศ ติดตามและระยะติดตามผล มีคุณภาพระดับดีเยี่ยม และ 3) ครูผู้สอนปฐมวัยมีความพึงพอใจที่มีต่อยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์, แนวคิดการเสริมพลัง, นักวิจัยของครูปฐมวัย, ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้

RESEARCH

The Development of Learning Management Strategies Based on Experiential Learning Theory and Empowerment Approach for Enhancing Learning Experience and Classroom Research Ability of Preschool Teachers

Supaporn Simlee^{*}, Somchai Vorakitkasemsakul^{*}, Chatchai Muangpatom^{*}, Nittra Chorsungnern^{*}

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop learning management strategies based on experiential learning theory and empowerment approach 2) to study the results of learning management strategies based on experiential learning theory and empowerment approach. The research method was divided into 3 phases: **Phase 1**, study basic information, concepts, experiential learning theory, and empowerment approach concept based on the literature on experiential learning theory and the classroom research, interview experts and preschool teachers. **Phase 2**, develop learning management strategies based on the synthesis of data obtained in phase 1, create the strategy and quality checked by the experts. **Phase 3**, study the results of learning management strategies; implemented the learning management strategies based on experiential learning theory and empowerment approach. The sample consisted of 20 preschool teachers in the second semester of the academic year 2016 of the Suwannakhuha Educational Quality Development Center 3, Suwannakhuha district, Nongbualamphu province under Nongbualamphu Primary Education Service Area 2. The experiment lasted 4 weeks, 8 hours a week in the second semester of the academic year 2016. The research instruments included 1) training plan 2) the test on the research ability, knowledge and understanding of the enhancing of the learning experience 3) a test on the research ability, knowledge and understanding of the classroom research 4) an evaluation form on the learning experience 5) an observation behavior form on the learning experience 6) a satisfaction questionnaire on the strategy of the preschool teachers. The design of this research was a one group pretest-posttest design. The mean, percentage, standard deviation and t-test for dependent samples were used for data analysis.

The findings of this research were as follows:

1. The results of learning management strategies based on experiential learning theory and empowerment approach consisted of 5 sections: 1) the aim of the strategy 2) basic theory 3) principles of strategy 4) elements of the learning process strategy consisted of 4 stages of learning; 4.1) know and

^{*} Faculty of Education, Udonthani Rajabhat University

understand yourself 4.2) team building and teamwork 4.3) actual work 4.4) application 4.5) reflection, and composition on learning environment, involvement of school administrators, and supervision, following up, the result of the evaluation of learning management strategies by the experts, management learning strategy was at a very good level.

2. The results of learning management strategies found that 2.1) the preschool teachers' posttest mean score on knowledge and understanding of enhancing of the learning experience was higher than that of the pretest, 2.2) the preschool teachers' posttest mean score on knowledge and understanding of classroom research was higher than that of the pretest, 2.3) enhancing of the learning experience plan and the behavior of the learning experience of the preschool teachers under supervision and following up was at an excellent quality and 3) the preschool teachers' satisfaction with learning management strategies was at a very good level

1.บทนำ

การพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีหลักสูตรการอบรมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของครู มีการดำเนินการอบรมที่ครูมีส่วนร่วมรับผิดชอบ มีการนิเทศกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริง และการสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครู (อัมรา เขียวรักษา, 2548; วัชรีย์ เหล่มตระกูล, 2549) ดังนั้น การพัฒนาครูซึ่งถือเป็นเป้าหมายสำคัญตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง จึงต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของครู ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนา เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ นั่นคือ การพัฒนาครูต้องมีการกำหนดวิธีการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับแนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์นั่นเอง เซอร์โตและปีเตอร์ (Certo & Peter, 1995) โดยการพัฒนาคณาจารย์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว จำเป็นต้องยึดตามแนวทางของการปฏิรูปการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายแม่บท หมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษาทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาครูมีความสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามนโยบายของกฎหมายนี้ บทบาทของครู จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปตามข้อกำหนด ซึ่งเป็นเสมือนพันธกิจที่ครูต้องปฏิบัติ ได้แก่ มาตรา 24 (5) กำหนดให้มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยครูอาจเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียนจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และในมาตรา 30 กำหนดไว้ว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ครูสามารถวิจัย เพื่อพัฒนา การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545: 14-15,17) แสดงให้เห็นว่าครูได้ถูกคาดหวังให้มีบทบาทในฐานะครุนักวิจัย เพื่อใช้กระบวนการวิจัยในการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งตามบทบาทนี้ของครูถือเป็นบทบาทที่สอดคล้องกับแนวโน้มของการปฏิรูปการศึกษาทั่วโลก และสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักการศึกษาอนุบาลยุคใหม่ เช่น มิลส์ (Miels, 2001: 1-2) ได้กล่าวว่า ครูอนุบาลเป็นผู้ที่อยู่ในสถานะเหมาะสมที่สุดในการช่วยขยายความรู้เกี่ยวกับการศึกษาเรื่องเด็ก เพราะในปัจจุบันเรามีข้อมูลเป็นจำนวนมากเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็ก แต่ยังไม่มีความเพียงพอในเรื่อง วิธีการที่เด็กมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆ ในห้องเรียน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ไม่สามารถหาจากแหล่งอื่นใดมาทดแทนได้ นอกจากการทำวิจัยของครู และผลการวิจัยหลายเรื่องให้ข้อสรุปตรงกันว่า การที่ครูทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนส่งผลให้เกิดการพัฒนาตัวครู สติปัญญาและพฤติกรรมการสอนของครู (นันทวัน สวัสดิ์ภูมิ; ประภัสสร วงษ์ดี; ลัดดา คำพลงาม, 2540; Loughran, 2002)

ดังนั้น การพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัยให้กับครูปฐมวัยด้านความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับสภาพการเป็นครุนักวิจัย และปัญหา อุปสรรคของครูในระดับปฐมวัยเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ขณะนี้ยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องนี้อยู่มาก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2, 2557: 49) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะงานของครูปฐมวัย มีลักษณะแตกต่างจากงานของครูระดับอื่นๆ อันเนื่องมาจากวัยของผู้เรียน กล่าวคือ งานของครูปฐมวัยเป็นการอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษาแก่เด็กอายุ 3-6 ปี ครูจึงไม่ค่อยประสบปัญหาในการพัฒนาการเรียนการสอนมากนัก กอปรกับครูมีภาระงานในการดูแลเด็กและต้องแก้ไขปรับพฤติกรรมเด็กเป็นประจำทุกวันตามปกติอยู่แล้ว การทำงานของครูปฐมวัย จึงถูกมองว่า เป็นงานที่ไม่ซับซ้อน และไม่จำเป็นต้องใช้ศาสตร์ทางการสอนอย่างลึกซึ้ง จนกระทั่งในช่วงปฏิรูปการศึกษาได้มีการปรับปรุงหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540 มาเป็นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีการกำหนดบทบาทของครูปฐมวัยอย่างชัดเจนไว้ในคู่มือหลักสูตรโดยกรมวิชาการว่า ครูอนุบาลหรือครูปฐมวัยควรมีบทบาทสำคัญ 4

ประการ คือ บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้ บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก บทบาทในฐานะนักพัฒนา เทคโนโลยีการสอน และบทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร (กรมวิชาการ, 2546: 99-100) นอกจากนี้ กิจกรรมสำคัญที่กำหนดไว้ใน การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าว ยังชี้ให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า หากครูขาด คุณลักษณะของการทำงานเป็นระบบ การบันทึกข้อมูล และการมีคุณธรรมจริยธรรมของครุณักวิจัยแล้ว ย่อมไม่สามารถนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติได้บรรลุตามเป้าหมายอย่างแน่นอน

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า แนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นการศึกษาของ ผู้ใหญ่บางครั้งสองคำนี้ใช้ในความหมายเดียวกัน เบอร์นาต(Bernard, 1996: 45) มีแนวคิดสำคัญ คือ ถือว่า ประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นทรัพยากรหลักของการเรียนรู้ จึงเน้นที่กระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเปลี่ยน ประสบการณ์ไปสู่ความรู้ คอลบ (Kolb, 1996: 38) ความเชื่อเกี่ยวกับกระบวนการการเรียนรู้ของบุคคลตาม ทฤษฎีนี้ เกี่ยวข้องกับสติปัญญา อารมณ์ ความรู้สึก คุณค่า และการรับรู้ระหว่างบุคคล ซึ่งต่างจากการศึกษา แบบดั้งเดิมที่ให้ความสำคัญระหว่างมิติด้านความรู้ และเจตคติ เนื่องจากเห็นว่าทั้งสองสิ่งนี้เป็นสิ่งสำคัญของการ เรียนรู้ที่ยากจะแยกออกจากกัน โดยรวมถึงแนวคิดการเสริมพลังการทำงานซึ่งเป็นแนวคิดที่มีความ สอดคล้องกับสถานการณ์ในสังคมศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก แนวคิดนี้มีความสำคัญ เพราะเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้ สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยช่วยให้บุคคลเปลี่ยนโลกทัศน์เกี่ยวกับการมองเห็นตนเองและสังคมอย่าง สร้างสรรค์ คือ รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีความสามารถ และสามารถเปลี่ยนแปลงการทำงานของตนให้ดีขึ้น ผู้วิจัย จึงพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริม พลังการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัยด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการวิจัยในชั้น เรียนของครูปฐมวัย โดยมุ่งเน้นพัฒนาครูผู้สอนนำกระบวนการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับครู ปฐมวัย และตามบริบทที่เหมาะสมได้เป็นอย่างดี เป็นการส่งเสริมให้ครูปฐมวัยมีลักษณะใฝ่เรียนรู้คุณธรรม อย่างต่อเนื่องและใช้ทักษะกระบวนการวิจัยอย่างมีจรรยาบรรณสืบต่อไป

2. วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิด การเสริมพลังการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัยของครูปฐมวัย

2. เพื่อศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัยของครูปฐมวัย ดังนี้

2.1 ศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างก่อนและหลัง การใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้

2.2 ศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจการวิจัยในชั้นเรียน ระหว่างก่อนและหลังการใช้ ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้

2.3 ศึกษาความสามารถการเป็นนักวิจัยของครูปฐมวัย ดังนี้

2.3.1 การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.3.2 การวิจัยในชั้นเรียน

3. ศึกษาความพึงพอใจของครูปฐมวัย ที่มีต่อยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีแบบเน้น ประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 150 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

3.1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนปฐมวัย ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นครูในศูนย์เครือข่ายสุวรรณคูหา 3 อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 กลุ่มเป้าหมายนี้ได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเป็นศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ผู้วิจัยรับผิดชอบ ดูแล อำนวยความสะดวกด้านการบริหารจัดการศึกษาตลอดจนด้านการจัดการเรียนรู้

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน

3.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.2.1 ความรู้ ความเข้าใจการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

3.2.2.2 ความรู้ ความเข้าใจการวิจัยในชั้นเรียน

3.2.2.3 ความสามารถในการเป็นนักวิจัยของครูปฐมวัย ซึ่งได้แก่

1) การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2) การทำวิจัยในชั้นเรียน

3) ความพึงพอใจของครูนักวิจัยระดับปฐมวัยที่มีต่อยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน

3.3 เนื้อหาสาระ

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัย ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียนของครูปฐมวัยครั้งนี้ คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียน โดยแบ่งเป็น 7 หน่วย ดังนี้

(1) หน่วยที่ 1	มโนคติพื้นฐานด้านการจัดประสบการณ์	เวลา	3	ชั่วโมง
(2) หน่วยที่ 2	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัย	เวลา	6	ชั่วโมง
(3) หน่วยที่ 3	สื่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	เวลา	2	ชั่วโมง
(4) หน่วยที่ 4	การวัดผลและประเมินผล	เวลา	3	ชั่วโมง
(5) หน่วยที่ 5	การวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	เวลา	6	ชั่วโมง
(6) หน่วยที่ 6	มโนคติของครูนักวิจัย	เวลา	3	ชั่วโมง
(7) หน่วยที่ 7	ทักษะที่จำเป็นในการเป็นครูนักวิจัย	เวลา	9	ชั่วโมง

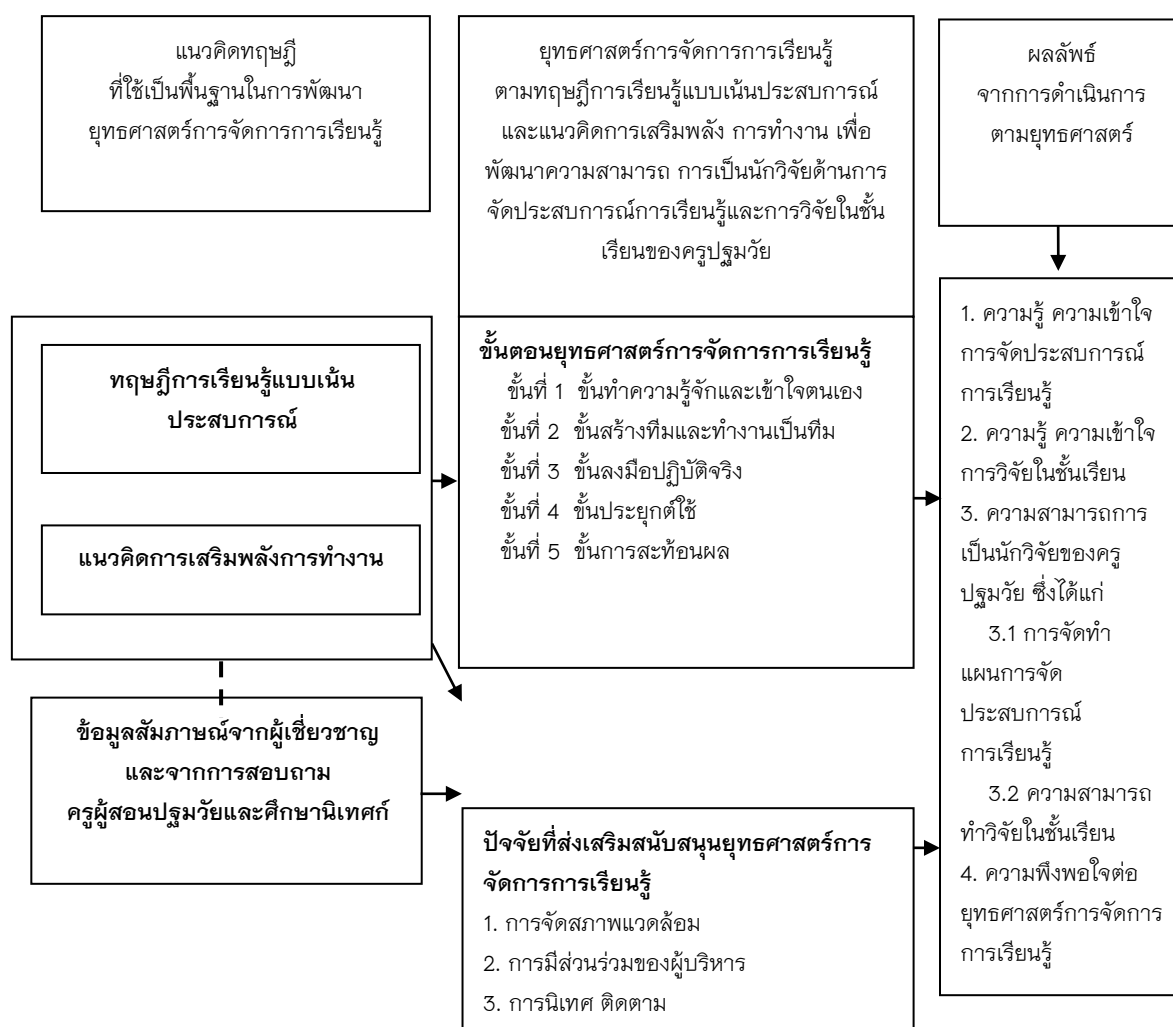
ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำแผนการอบรม จำนวน 7 หน่วย รวม 32 ชั่วโมง

3.4 ระยะเวลาดำเนินการ

การดำเนินการในระยะที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัย ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียนของครูปฐมวัย ดังภาพที่ 1

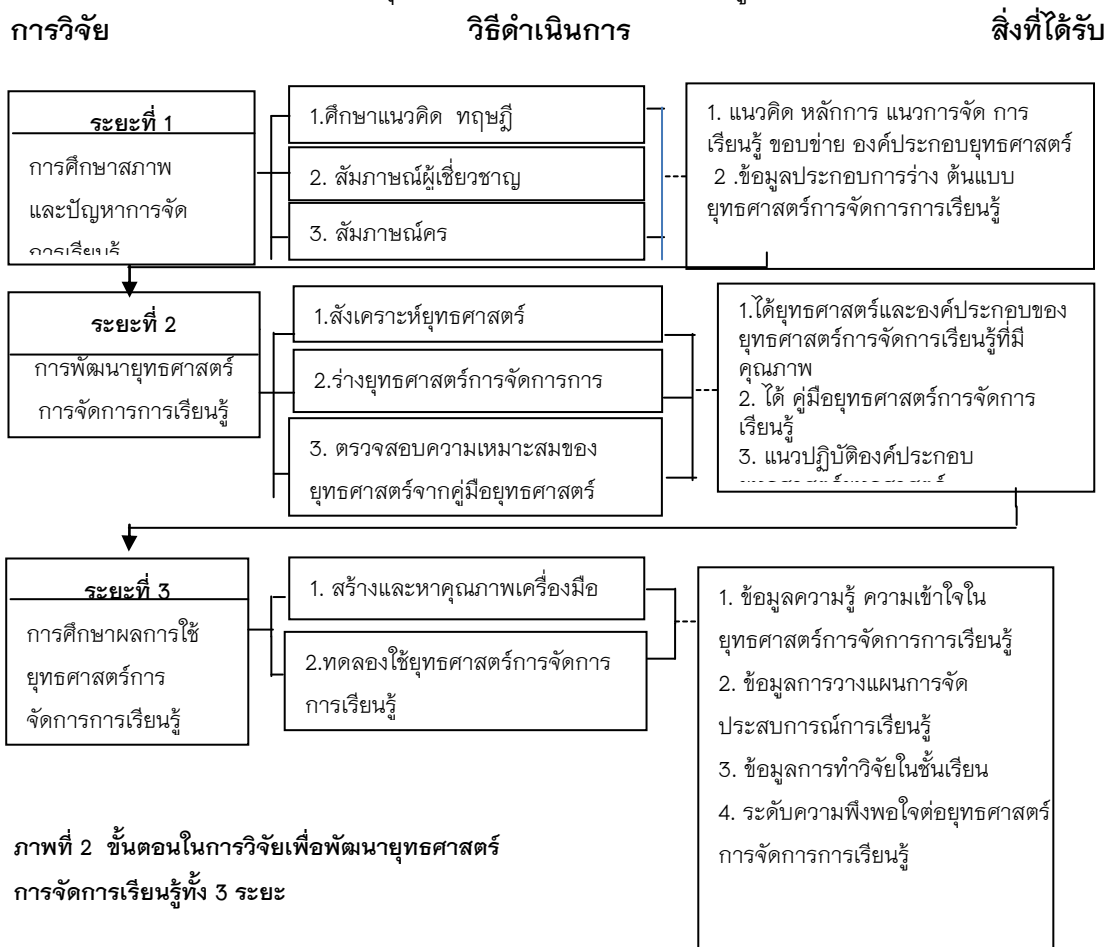
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัย ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการวิจัยในชั้นเรียนของครูปฐมวัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอน 2) แผนการจัดกิจกรรมการอบรม มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือมีความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.65 3) แบบทดสอบวัดความรู้ มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีผลการประเมินได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ หาความยากง่าย(p) อำนาจจำแนก (r) หาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบตามวิธีการของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) ด้วยสูตร KR -20 ได้ค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.20–0.75 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.30–0.50 4) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีผลการประเมินได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ 5) แบบประเมินมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีผลการประเมินได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ 6) แบบประเมินผลงานวิจัยในชั้นเรียน มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีผลการประเมินได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ 7) แบบสอบถามความพึงพอใจ มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีผลการประเมินได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที แบบกลุ่มเดียว การทดสอบที แบบไม่อิสระ

4.3 ขั้นตอนในการวิจัยเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ทั้ง 3 ระยะดังภาพที่ 2

5. ผลการวิจัย

5.1 ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการของยุทธศาสตร์ 3) จุดมุ่งหมายของยุทธศาสตร์ 4) แนวคิดของยุทธศาสตร์ 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์ ได้แก่ 5.1) กระบวนการด้านการจัดการการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นทำความเข้าใจและเข้าใจตนเอง (2) ขั้นสร้างทีมและทำงานเป็นทีม (3) ขั้นลงมือปฏิบัติงานจริง มีขั้นตอนดำเนินกิจกรรม มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 3.1) ขั้นประสบการณ์ 3.2) ขั้นนำเสนอ 3.3) ขั้นอภิปรายและสรุป และ 3.4) ขั้นบันทึกผลการเรียนรู้ (4) ขั้นประยุกต์ใช้ และ (5) ขั้นการสะท้อนผล

5.2) ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยปัจจัยสนับสนุน 2 ด้านได้แก่ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ และด้านการมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน 6) การประเมินผลของยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ โดยผลการประเมินยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 ผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ พบว่า

5.2.1 ครูปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หลังการใช้ยุทธศาสตร์ สูงกว่าก่อนการใช้ยุทธศาสตร์

5.2.2 ครูปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หลังการใช้ยุทธศาสตร์ มีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์

5.2.3 ครูปฐมวัย มีด้านความรู้ ความเข้าใจการวิจัยในชั้นเรียน หลังการใช้ยุทธศาสตร์ สูงกว่าก่อนการใช้ยุทธศาสตร์

5.2.4 ครูปฐมวัย มีความรู้ ความเข้าใจการวิจัยในชั้นเรียน หลังการใช้ยุทธศาสตร์ มีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์

6. อภิปรายผล

6.1 การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามลำดับดังนี้

ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัย ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยรวม 4.59 คะแนนมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด เนื่องจากกระบวนการจัดการความรู้ที่นำมาประยุกต์ใช้ แนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน พบว่า แนวคิดทั้งสองส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัย ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูปฐมวัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทำให้ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์แนวทางการพัฒนา ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ได้แก่ หลักการองค์ประกอบ ขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลของยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ได้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของครูผู้สอนปฐมวัย ซึ่งกระบวนการตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ที่นำมาปรับประยุกต์ใช้ช่วยให้ครูผู้สอนเน้นการให้ประสบการณ์ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนประสบด้วยตนเอง นำเสนอผลการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดนิทรรศการ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การได้ร่วมคิดตัดสินใจจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของในกิจกรรมมากขึ้น ทำให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ร่วมกัน สรุปโมเดลเป็นกระบวนการสร้างความคิดรวบยอดจากรับรู้ การจัดประเภท แยกแยะ และสรุปเมื่อได้รับประสบการณ์ใหม่ เชื่อมโยงสิ่งเรียนรู้ใหม่กับหลักการที่เคยเรียนรู้มาแล้ว และประยุกต์ ใช้สถานการณ์ใหม่ ตลอดจนเมื่อได้รับการดูแลให้ความช่วยเหลือตามแนวทางการเสริมพลังการทำงาน ทำให้ครูปฐมวัยมีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ที่เป็นพลังความสามารถในการทำงาน ยึดหลักความเป็นประชาธิปไตย การส่งเสริมให้ทำงานร่วมกันเป็นทีม และการกำหนดเป้าหมายในการทำงานด้วยตนเองแบบท้าทาย

นอกจากนี้ยังมีการพัฒนายุทธศาสตร์อย่างมีขั้นตอน มีการออกแบบยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้อย่างชัดเจน จึงทำให้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวทางการเสริมพลังการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัย ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูปฐมวัย มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และความคิดที่เกิดจากประสบการณ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ เซอร์โต้ และปีเตอร์ (Certo & Peter, 1995: 92) ที่กล่าวว่า กระบวนการพัฒนายุทธศาสตร์จะต้องมีระบบมีขั้นตอนมีการวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลพื้นฐาน มีทิศทางของการพัฒนา มีการกำหนดแผนงานการนำไปปฏิบัติและประเมินผลอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ไพรซ์ ถินธานี (2556: 16) กล่าวว่า การจัดการหรือการบริหารเชิงกลยุทธ์ มีกระบวนการจำแนกเป็นขั้นตอนได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การตรวจสอบสภาพแวดล้อมและการประเมินองค์การ 2) การกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ การสร้างสรรค์ทางเลือกกลยุทธ์ และการประเมินและตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ 3) การดำเนินตามกลยุทธ์ และการควบคุมกลยุทธ์และการให้ข้อมูลย้อนกลับ ได้มีการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ในการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

6.2 ผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามลำดับดังนี้

6.2.1 ความรู้ ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัย พบว่า จากการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวทางการเสริมพลังการทำงาน พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจความรู้ ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัย หลังการทดลองสูงกว่าก่อน การทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์แล้ว พบว่า คะแนนที่ได้ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ทั้งนี้เนื่องจากยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ได้พัฒนาขึ้นภายใต้แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐาน หลักการที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาความสามารถของครูผู้สอนปฐมวัย โดยมีหลักการสำคัญคือ การให้ประสบการณ์ นำเสนอผล เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม สรุปโมเดล และประยุกต์ใช้สถานการณ์ใหม่ ดังแนวคิดของ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2541: 7) ที่ได้เสนอไว้ว่าทฤษฎีนี้มีหลักฐานความเชื่อมาจากการพัฒนาการทางปัญญาที่ว่า ความรู้เกิดจากประสบการณ์และกระบวนการในการสร้างความรู้หรือเกิดจากการกระทำ โดยที่ผู้เรียนสร้างเสริมความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาด้วยตนเอง ครูผู้สอน ไม่สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาของผู้เรียนได้ แต่สามารถช่วยให้ผู้เรียนปรับขยายโครงสร้างทางปัญญา โดยการจัดสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดภาวะเสียสมดุลหรือก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญา ดังแนวคิดของ ทิตินา แชมมณี (2555: 87) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เป็นการดำเนินการอันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย โดยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้ก่อน และให้ผู้เรียนสังเกต ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นและนำสิ่งที่เกิดขึ้นมาคิดพิจารณาไตร่ตรองร่วมกัน จนกระทั่งผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดหรือสมมติฐานต่างๆ ในเรื่องที่เรียนรู้แล้วจึงนำความคิดหรือสมมติฐานเหล่านั้นไปทดลองหรือประยุกต์ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ

6.2.2 ความรู้ ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียนของครูปทุมวัย

จากการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจความรู้ ความเข้าใจ ในการวิจัยในชั้นเรียนของครูปทุมวัย หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์แล้วพบว่า คะแนนที่ได้ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ได้พัฒนาขึ้นภายใต้แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐาน หลักการที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาความสามารถของครูผู้สอนปทุมวัย และนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอนการวัดประสิทธิผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ จังก์ (Junk สัมภาษณ์โดย ชาตรี มณีโกศล, 2539: 254) ที่กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีความสำคัญ เพราะเป็นความคาดหวังเกี่ยวกับสถานภาพทางวิชาชีพ ความรับผิดชอบของการเป็นครูที่ดี ความรับผิดชอบต่อห้องเรียน นักเรียน โรงเรียน ทำให้ครูเกิดความคิดว่าควรทำสิ่งนี้นั้น และทำให้เกิดขั้นตอนสำหรับการปฏิบัติงาน เมื่อครูได้รับข้อมูลย้อนกลับมาก ๆ ขึ้นครูก็มีความรับผิดชอบมาก และสามารถดำเนินการปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเองได้ หากครูต้องเป็นผู้ทำตามในสิ่งที่คนอื่นบอกให้ทำนั้นเป็นลักษณะของครูที่เป็นผู้รับ เป็นลักษณะที่ไม่ดีสำหรับครู ซึ่งสอดคล้องกับ น้อมศรี เดท (2545) ที่กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการทำงานของครูเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนของตนเอง โดยใช้กระบวนการวิจัย ซึ่งหมายถึงการศึกษอย่างเป็นระบบประกอบด้วย การระบุปัญหา การวิเคราะห์สาเหตุ การลงมือแก้ปัญหาการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปผล ผลที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู คือ ครูได้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตน

6.2.3 ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการวัดประสิทธิผลการเรียนรู้ พบว่า

ผลการศึกษาศาสนาความสามารถในการจัดทำแผนวัดประสิทธิผลการเรียนรู้ของครุณักวิจัยปทุมวัย ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นระยะนิเทศ ติดตาม 2 ครั้ง พบว่า ครุณักวิจัยปทุมวัย มีพัฒนาการในการเขียนองค์ประกอบของแผนการจัดการวัดประสิทธิผลการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องและเขียนรายละเอียดของแผนการจัดแผนการจัดการวัดประสิทธิผลการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับธรรมชาติของพัฒนาการของปทุมวัยดีขึ้นตามลำดับ ดังแนวคิดของ วัชรีย์ ร่วมคิด (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูอนุบาลในการออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยกระบวนการเรียนการสอนหลัก 4 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้รายหน่วย ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมาย การเรียนรู้รายคาบ ขั้นที่ 3 การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการใช้ความรู้ ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน พบว่า 1) กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการออกแบบการสอนสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลผลิตของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับและการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูอนุบาลในการออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้และแบบประเมินความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูอนุบาล

6.2.4 ผลการประเมินผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครุณักวิจัยปทุมวัย ระยะประเมินผล จากการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ พบว่า ผลการประเมินผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครุณักวิจัยปทุมวัย ระยะ

ประเพณีผล มีค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะครูมีการวางแผนการทำงานเป็นทีม สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย ดัง สมบัติ ท้ายเรือคำ (2546) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูสังกัดสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหลักสูตรการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพในการพัฒนาหลักสูตรทุกชั้นตอน การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครูนักวิจัยในช่วงก่อนปฏิรูปการศึกษา 2 ปี พบว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูเพื่อให้เป็นครูนักวิจัยโดยการศึกษาถึงสมรรถภาพที่จำเป็นของครูนักวิจัยและเส้นทางการพัฒนาครูนักวิจัย ลักษณะรวมของสมรรถภาพครูนักวิจัยที่นำมาศึกษาครั้งนี้ ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียน มีผลดีต่อครูและโรงเรียน พบว่า ครูทุกคนได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีแนวทางและมีตัวอย่างที่มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่สะท้อนผล ช่วยให้เห็นผลต่อเนื่องจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หลังสอนเห็นข้อควรเสริมเพิ่มเติมปรับปรุงแก้ไข คือ การทำวิจัยใน ชั้นเรียน นอกจากนี้ครูยังให้ข้อมูลว่า กิจกรรมการนิเทศติดตามของผู้นิเทศจากทีมงานจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุน ให้ข้อเสนอแนะ ช่วยให้ครูมีพลังใจในการจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

6.2.5 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูนักวิจัยปฐมวัยต่อยุทธศาสตร์การจัดการจัดการการเรียนรู้หลังการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการจัดการการเรียนรู้ เฉลี่ย 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด น่าจะเป็นผลมาจากกระบวนการจัดการการเรียนรู้ของยุทธศาสตร์ที่กำหนดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน สอดคล้องกับ โวลแมน (Wolman, 1987) ให้คำจำกัดความของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกที่ดีมีความสุข เมื่อมนุษย์เราได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (Need) หรือแรงจูงใจ (Motivation) สอดคล้องกับ ควีร์ค (Quirk, 1987) กล่าวถึง ความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกที่ดี เมื่อประสบความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการ นอกจากนั้น ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยออกนิเทศติดตาม เพื่อกระตุ้น แนะนำ ช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นำเสนอผลงานเพื่อร่วมอภิปรายสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งการจัดนิทรรศการแสดงผลการจัดการจัดการการเรียนรู้ มอบรางวัล ประกาศเกียรติคุณเพื่อเป็นการยกย่องและชื่นชมผลงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เนื่องจากผลการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัย ด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนของครูปฐมวัยเป็นรูปธรรม เพราะสามารถพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัย ด้านความสามารถการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้และความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนของครูปฐมวัยได้ จึงนับเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับบุคคลที่สนใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม และสามารถแก้ปัญหาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมอย่างปกติสุข

1.2 ยุทธศาสตร์การจัดการจัดการการเรียนรู้ ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัย ด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การ

เรียนรู้และความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนของครูปฐมวัย เปิดโอกาสแก่ครูผู้สอนปฐมวัยได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอแนวคิด นำเสนอผลงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในชั้นเรียนของตนเอง ให้ครูผู้สอนได้สร้างสรรค์สร้างงานร่วมกัน ครูเกิดความตื่นตัว และมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น ทุกคนรู้จักบทบาทตัวเองในกลุ่ม และสามารถปรับบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม เกิดมีพลังในการทำงานทำให้บรรยากาศการทำงานเป็นทีมดีขึ้น

1.3 การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมและบรรยากาศทั้งในจัดตกแต่งสภาพของห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน มีแหล่งสืบค้นข้อมูลที่ทันสมัยเพียงพอต่อการบริการ และจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ควรจัดให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน มีอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัย สวยงาม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้มีความสนใจในการพัฒนาศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัย ในด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนของครูปฐมวัย ควรมีการวิจัย ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยพัฒนาศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ และแนวคิดการเสริมพลังการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถการเป็นนักวิจัย ด้านความสามารถการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนของครูปฐมวัย ในการพัฒนาคุณภาพของเด็กด้านความรู้ ทักษะที่จำเป็นเกี่ยวข้องต่อไป

2.2 ควรนำยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ และแนวคิดการเสริมพลังการทำงานที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาอื่น ที่ยังต้องการพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูให้สูงขึ้นต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยองค์ประกอบหรือปัจจัยอื่นๆที่สนับสนุนยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาความสามารถของครูและผู้เรียนระดับชั้นอื่นในบริบทที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2546). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ชาติรี มณีโกศล. (2539). **การพัฒนาหลักสูตรการวิจัยปฏิบัติการสำหรับครูประถมศึกษา**. ปรินซ์นิพนธ์ปริญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิตนา แชมมณี. (2555). **รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น้อมศรี เคท. (2545). **การวิจัยในชั้นเรียนระดับอนุบาล**. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- นันทวัน สวัสดิ์ภูมิ. (2540). **เส้นทางการพัฒนาครูนักวิจัย: การวิจัยรายการณิทัศน์ของครูดีเด่นระดับ ประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไพรัช ถิ่นธานี. (2556). **การบริหารเชิงกลยุทธ์**. สืบค้นเมื่อ 13 กันยายน 2557, จาก <http://www.docstoc.com/docs/24189061/Communication-Management-Policy>.
- ลัดดา คำพลงาม. (2540). **กระบวนการและผลของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีผลต่อพฤติกรรม การสอน: พหุกรณีศึกษาของครูนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรีย์ เหล่มตระกูล. (2549). **การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพการสอนแบบเน้นกระบวนการคิดตามแนวทฤษฎีสติปัญญาสามศร สำหรับครูประจำการ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรีย์ ร่วมคิด. (2551). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการออกแบบย้อนกลับ และการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูอนุบาลในการออกแบบและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนาพร ระเบียบทุกข์. (2541). **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ: เลิฟแอนด์ลิฟเพรส.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2546). **การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาหลักสูตรการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2. (2557). **รายงานผลการสำรวจ ความต้องการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูปฐมวัย**. หนองบัวลำภู: กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ. (พ.ศ. 2545-2559)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อัมรา เขียวรักษา. (2548). **การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม เรื่อง การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สำหรับครูประถมศึกษา**. ปรินซ์นิพนธ์ปริญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Barnard, C. I. (1996). **The functions of the executive**. London: Harvard University.

- Certo, S. C., & Peter, J. P. (1995). **Strategies management: Concept and applications**. New York: McGraw-Hill.
- Kolb, D. A. (1996). **Organizational behavior: An experiential approach to human behavior in organization**. Englewood Cliffs, NJ.: Prentice-Hall.
- Miels, J. (2001). **The seven faces of the early childhood educator**. Retrieved September 10, 2003, from www.earlychildhood.com.
- Quirk, R. (1987). **Longman dictionary of contemporary English**. 2nd ed. London, England: Richard Clay.
- Wolman, B. B. (1987). **Dictionary of behavior science**. New York: Van Nostrand Rinehold.